

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»
XVIII Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XVIII Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»**

**PROCEEDINGS
of the XVIII International Scientific Conference
for students and young scholars
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»**

**2023
Астана**

УДК 001+37
ББК 72+74
G99

«GYLYM JÁNE BILIM – 2023» студенттер мен жас ғалымдардың XVIII Халықаралық ғылыми конференциясы = XVIII Международная научная конференция студентов и молодых ученых «GYLYM JÁNE BILIM – 2023» = The XVIII International Scientific Conference for students and young scholars «GYLYM JÁNE BILIM – 2023». – Астана: – 6865 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-601-337-871-8

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001+37
ББК 72+74

ISBN 978-601-337-871-8

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2023

process, companies can ensure that the CRM system is designed and implemented to meet their specific needs and align with their overall strategy [3].

Conclusion. In conclusion, implementing a CRM system can be challenging for organizations due to various factors such as resistance to change, lack of alignment with goals and objectives, and data quality issues. However, these challenges can be overcome by following best practices and leveraging technology to achieve the desired outcomes. To overcome resistance to change, companies should involve employees in the decision-making process, provide adequate training and support, and communicate the benefits of the new system. By doing so, employees are more likely to embrace the change and contribute to the success of the CRM system.

To overcome data quality issues, companies should establish data quality standards and processes for maintaining data accuracy and completeness. By doing so, organizations can ensure that the data used in the CRM system is reliable and up-to-date, leading to more accurate insights and better decision-making.

To ensure alignment with goals and objectives, companies should define clear objectives and goals for the CRM system, customize the system to fit specific needs, and align it with processes and workflows. By doing so, companies can effectively leverage the CRM system to achieve the desired outcomes and improve customer engagement and satisfaction.

In conclusion, implementing a CRM system can provide significant benefits to organizations, including improved customer engagement and satisfaction, increased sales, and better decision-making. However, companies must address the challenges discussed in this research to ensure successful implementation and maximum benefit from the CRM system. By following best practices and leveraging technology, companies can overcome these challenges and achieve the desired outcomes of implementing a CRM system.

References:

1. Левицкая, А. Н. "ПРОБЛЕМЫ ВНЕДРЕНИЯ CRM-СИСТЕМ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ СФЕРЫ ОПТОВОЙ ТОРГОВЛИ." *Оргкомитет конференции*. 2021.
2. Suoniemi, Sampsa, et al. "CRM system implementation and firm performance: the role of consultant facilitation and user involvement." *Journal of Business & Industrial Marketing* 37.13 (2022): 19-32.
3. Tazkarji, Mohamed Y., and Tom Stafford. "Reasons for failures of CRM implementations." *IEEE Transactions on Computational Social Systems* 7.3 (2020): 718-724.
4. Ayyagari, Maruthi Rohit. "A framework for analytical CRM assessments challenges and recommendations." *International Journal of Information, Business and Management* 13.2 (2021): 108-121.

УДК 657.6

АЗЫҚ-ТҮЛІКТІ ТАРАТУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ШЕШІМДЕР

Байғұт Баян Алмұратқызы

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
«Көлікті пайдалану және жүк қозғалысы мен тасымалдауды
ұйымдастыру» мамандығының студенті
Астана қ. Қазақстан

Әлем халқының тұрақты өсуі жағдайында азық-түліктің тиімді және тұрақты таралуын қамтамасыз етуге көмектесетін инновациялық шешімдерді табу өте маңызды. Соңғы жылдары азық-түлікті тарату жүйесі алдында тұрған мәселелерді шешу үшін технологиялар мен басқа да инновациялық тәсілдерді қолдану айтарлықтай кеңейді.

Азық-түлікті тарату жүйесіндегі ең маңызды инновациялық шешімдердің бірі-блокчейн технологиясын қолдану. Блокчейн технологиясы-бұл бірнеше тараптарға ақпаратқа қол жеткізуге және оны бір уақытта жаңартуға мүмкіндік беретін қауіпсіз және мөлдір мәліметтер базасы. Азық-түлікті тарату жүйесінде блокчейн технологиясын фермадан үстелге дейін азық-түлікті бақылау үшін пайдалануға болады. Қадағалаудың арқасында бұзылған тағамға жауапты қатысушыны оңай анықтауға болады. Бұл соңғы тұтынушылардың наразылығын, ал өндірушілердің шығындарын азайтады. Сондай-ақ, платформаның көмегімен қағазбастылық көлемі азаяды және барлық жазбалардың дәлдігі артады, өйткені барлық тамақ өнімдері цифрланған. Азық-түліктің шығу тегі, сапасы және қауіпсіздігі туралы мөлдір және сенімді жазбаны қамтамасыз ете отырып, блокчейн технологиясы тұтынылатын тағамдардың қауіпсіз және қажетті стандарттарға сай болуын қамтамасыз етеді. Бұл технология сонымен қатар фермерлер, қайта өңдеушілер, дистрибьюторлар және бөлшек саудагерлер арасындағы тығыз ынтымақтастықты қамтамасыз етеді, бұл азық-түлікті тарату процесін оңтайландыруға және қалдықтарды азайтуға көмектеседі.

Азық-түлікті тарату жүйесіндегі тағы бір инновациялық шешім-ақылды қаптаманы пайдалану. "Ақылды қаптама" тағамның қауіпсіздігін, сапасын және жарамдылық мерзімін жақсарту үшін қаптамада технологияны қолдануды білдіреді. Мысалы, ақылды қаптамада тағамның температурасы мен ылғалдылығын бақылайтын, олардың оңтайлы жағдайда сақталуын және тасымалдануын қамтамасыз ететін сенсорлар болуы мүмкін. Бұл өнімдердің бұзылуын болдырмауға және қалдықтарды азайтуға көмектеседі, сонымен қатар тұтынушыларға сатып алатын өнімдердің қауіпсіздігі мен сапасына үлкен сенімділік береді.

Дрондар мен басқа да автономды көліктерді пайдалану азық-түлік тарату жүйесіндегі инновациялық шешімге айналды. Дрондар мен автономды көліктерді азық-түлікті фермадан тарату орталықтары мен сауда нүктелеріне жылдам және тиімді тасымалдау үшін пайдалануға болады. Бұл тағамды тұтынушыларға жеткізу уақытын қысқартуға, олардың балғындығын жақсартуға және бүліну қаупін азайтуға көмектеседі. Сондай-ақ, ұшқышсыз ұшу аппараттары мен автономды көліктерді азық-түлікті алыс және аз қамтылған қауымдастықтарға тасымалдау үшін де пайдалануға болады, бұл азық-түлік қауіпсіздігін шешуге және қоректік тағамға қол жетімділікті жақсартуға көмектеседі.

Қорытындылай келе, азық-түлікті тарату жүйесі көптеген мәселелерге, соның ішінде азық-түлік қауіпсіздігіне, қалдықтарды азайтуға және қоректік тағамға қол жеткізуге тап болатынын атап өткен жөн. Алайда, блокчейн технологиясын, ақылды қаптаманы, ұшқышсыз ұшу аппараттарын пайдалану сияқты инновациялық шешімдер осы мәселелерді шешуге және азық-түлікті таратудың тиімді, тұрақты және әділ жүйесін құруға мүмкіндік береді. Инновациялық шешімдерге инвестиция салуды жалғастыра отырып, біз әрбір адамның қазір және болашақта қауіпсіз және құнарлы тағамға қол жеткізуін қамтамасыз ете аламыз.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Innovations in Food Distribution and Implications for Food Systems [Электронды ресурс] National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. 2020. Innovations in the Food System: Exploring the Future of Food: Proceedings of a Workshop. Washington, DC: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/25523>.
2. Заседова А. А. Инновационные решения в системе распределения продукции «Данон Индустрия» / А. А. Заседова // Потенциал современной науки. 2015. № 6 (14). С. 62—

67. URL: <http://elibrary.ru/item.asp?id=24228773>.
3. Технология blockchain для контроля качества и безопасности продуктов питания [Электронды ресурс]: <https://www.offlinemanager.ru/polzu-prinosyashhie/tehnologiya-blockchain-dlya-kontrolya-kachestva-i-bezopasnosti-produktov-pitaniya.html> – (Дата обращения: 04.01.2021)
 4. Стартап по доставке продуктов питания беспилотными автомобилями [Электронды ресурс]: <https://vc.ru/future/51419-startap-po-dostavke-produktov-pitaniya-bespilotnymi-avtomobilyami>
 5. Как умная упаковка помогает обезопасить товар и потребителя — разбираемся в карточках [Электронды ресурс]: https://news.itmo.ru/ru/science/new_materials/news/12814/

ХАЛЫҚТЫҢ ОСАЛ ТОПТАРЫ АРАСЫНДАҒЫ КЕДЕЙЛІКТІ ЖЕҢУ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Баймұрат А. Е.

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразиялық ұлттық университетінің
«Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығының 1 курс студенті
Ғылыми жетекші –Құдыс Е.

Тәуелсіздік алған сәттен бастап Қазақстан Республикасы әлеуметтік мемлекеттің прогрессивті құрылысына бағыт алды. Нарықтық қатынастарды құру кезінде, тұрақты экономикалық өсу жылдарында және қазіргі жаһандық қаржы-экономикалық дағдарыс кезінде мемлекеттік органдар үшін әлеуметтік басымдықтар әрқашан даусыз болып қала берді. Қазақстанда әлеуметтік салада бірқатар күрделі реформалар жүргізілуде. Үкімет 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған әлеуметтік жаңғырту тұжырымдамасын әзірледі. Бұл құжатты іске асыру әлеуметтік қорғау, білім беру, денсаулық сақтау жүйесін – елдегі өмірдің барлық салаларын өзгертуі тиіс. 2014 жылдың соңына қарай жан басына шаққандағы ЖІӨ 12806,7 АҚШ долларын құрады, бұл 1991 жылмен салыстырғанда 18 есе көп. Жалпы 2013 жылдан 2022 жылға дейін ең төменгі мемлекеттік базалық зейнетақы төлемі 2,2 есе өсті, ал орташа жыл сайынғы өсім 8,4% құрады. Орташа зейнетақы 10,5 есе өсті (Ескертпе: инфляцияны есепке алмағанда әлеуметтік көрсеткіштердің өсуі туралы деректер келтірілген). Осылайша, күрделі экономикалық және қаржылық жағдайда да мемлекет әлеуметтік мемлекет ретінде өзінің негізгі құндылықтарын ұстанады, ал әлеуметтік сала кез-келген жағдайда өзінің әлеуметтік міндеттемелерін орындай алатын мемлекеттік биліктің тиімділігін анықтайтын маңызды фактор болып табылады. Бұл жұмыстың уақтылығын анықтайтын дәлелдер: кедейлік шегінен төмен тұратын халыққа әлеуметтік жеңілдіктер беруге бағытталған әлеуметтік қоғамдық қатынастардың құқықтық қорғалуының болмауы; аз қамтылғандарға әлеуметтік көмек көрсету үшін пайдаланылатын стандарттардың мәнін, мазмұнын, құрылымын теориялық, әдіснамалық және тұжырымдамалық негіздеудің шектелуі; аз қамтылғандарды әлеуметтік қолдау жөніндегі мемлекеттік саясаттың белгілі бір бытыраңқылығы.

Кедейлік көптеген осал топтарға, соның ішінде балаларға, қарттарға және мүгедектерге үлкен қиындық туғызады. Кедейлікті азайтуға бағытталған күш-жігерге қарамастан, бұл адамдарға кедейліктің қатал шеңберінен шығуға кедергі болатын көптеген кедергілер әлі де бар. Бұл мақалада біз халықтың осал топтары арасындағы кедейлікті жеңудің кейбір мәселелерін қарастырамыз.